

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Кафедра теорії і практики початкової освіти

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАРОДНИЙ КОСТЮМ І СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО

підготовки бакалавра
(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

напряму 6.010102 «Початкова освіта»
(шифр і назва напряму)

Спеціалізація – «Хореографія»

Факультет підготовки вчителів початкових класів

Слов'янськ – 2014 р.

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО КАФЕДРОЮ МУЗИКИ І
ХОРЕОГРАФІЇ

УКЛАДАЧІ ПРОГРАМИ:

Котов В.Г. – старший викладач кафедри музики і хореографії

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Роздимаха А.І. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри музики і хореографії

Євтухова Т.А. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри природничо-математичних дисциплін

Обговорено та рекомендовано до видання
науково-методичною радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«24» березня 201 р.

Протокол №1

ВСТУП

Навчальна програма вивчення дисципліни «Народний костюм і сценічне мистецтво» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.010102 Початкова освіта.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є організаційна та навчально-виховна робота в хореографічних колективах зі створення народних костюмів та сценічної роботи.

Міждисциплінарні зв'язки курсу: мистецтво балетмейстера, теорія і методика народного танцю, теорія і методика класичного танцю, народний костюм і сценічне мистецтво.

Програма навчальної дисципліни містить 2 змістових модуля:

Змістовий модуль 1. Сценічне оформлення балету та народного танцювального номеру.

Змістовий модуль 2. Народний костюм.

1. Мета й завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Народний костюм і сценічне мистецтво» є ознайомлення студентів з основами історії костюма, методикою і практикою організації сценічної роботи, багатогранною діяльністю керівника колективу, особливостями створення народних костюмів для різних танців.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Народний костюм і сценічне мистецтво» є:

- ознайомлення студентів з великою галуззю теоретичних знань по історії костюма;
- розвиток уявлень про форму, конструкцію, функціях костюма в історичному аспекті;
- формування гармонійно розвиненої особистості, що має естетичний смак, здатної чуйно сприймати красу предметного світу, що оточує нас;

– засвоєння знань мови мистецтва, явищ світової художньої культури сприяє підвищенню культурного рівня майбутніх керівників танцювальних колективів.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- поняття «костюм», «одяг», «мода»;
- елементи костюма, силует, естетика костюма, мова кольору одягу, декор, пластика костюма, функціональність одягу;
- художні стилі в мистецтві;
- стильові рішення костюма;
- народний костюм різних країн.

уміти:

– технічно і методично правильно використовувати набуті знання під час виконання навчально-творчих завдань – складання танцювальних номерів та розробці танцювальних костюмів відповідно до обраної національності та стилю танцю.

На вивчення навчальної дисципліни відведено 54 години / 1,5кредитиECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Сценічне оформлення балету та народного танцювального номеру.

Сцена театру Античності. Театр епохи Середньовіччя. Театр епохи Відродження. Театр XVII-XVIII ст. Вирішення національних костюмів балетних спектаклів на російській сцені в XVIII – на початку XX століть. Ужиткові речі – складова предметних символів міфопоетичної моделі світу. Барвистість української вишивки.

Змістовий модуль 2.

Народний костюм.

Формування основ українського костюма. Етнічна функція народного одягу. Створення сценічного танцювального костюму на основі національного, їх взаємозв'язок та відмінність. Вирішення національних костюмів балетних спектаклів на українській сцені. Народні костюми країн Європи. Іспанський народний костюм. Національні костюми Мексики, Аргентини. Танцювальне мистецтво Італії, народні костюми Японії, Китаю, Індії.

3. Рекомендована література

Базова

1. Безкоровайна О. В. Виховання культури особистісного самоствердження в ранньому юнацькому віці : моногр. / О.В.Безкоровайна. – Рівне : РДГУ, видавець Олег Зень, 2009. – 470 с.
2. Бех І. Д. Виховання особистості: Сходження до духовності : наук. видання/ І.Д. Бех. – К. : Либідь, 2006. – 272 с.
3. Биковська О. В. Теоретико-методологічні основи позашкільної освіти в Україні : моногр. / О. В. Биковська. – К. : ІВЦ АЛКОН, 2006. – 356 с.
4. Богута В. М. Етапи формування хореографічних творчих здібностей дітей молодшого шкільного віку у творчих об'єднаннях позашкільних навчальних закладів / В. М. Богута // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Полтав. пед. ун-т ім. В.Г. Короленка. – Полтава. – 2013. – № 11. – Вип. 2. – С. 50–55.
5. Бойко О. С. Художній образ в українському народно-сценічному танці: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. мистецтвознавства: спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / О. С. Бойко. – К., 2008. – 19 с.
6. Герц І. І. Фольклор як засіб розкриття ідейно-художнього змісту сценічного хореографічного мистецтва. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/kis/2009_2/30.pdf>: Назва з титул. екрана.

7. Голдрич О. Музична хрестоматія для уроків народно-сценічного танцю / О. Голдрич, С. Хитряк. – Львів : Край, 2006. – 232 с.
8. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю / Є. Зайцев, Ю. Колесниченко. – Вінниця : Нова книга, 2007. – 416 с.
9. Захаржевская Р.В. История костюма от античности до современности / Р.В.Захаржевская. – М.: Рипол-классик, 2006. –172 с.
10. Комиссаржевский Ф.Ф. История костюма / Ф.Ф.Комиссаржевский. – М. : АСТ, 2005. – 153 с.
11. Куценко С. В. Теорія і методика народно-сценічного танцю: підручник для студентів мистец.-пед. ф-ту спец. «Хореографія» Уман. держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини / уклад. С.В.Куценко. – Умань :ПП Жовтий О., 2012. – 432 с.
12. Мартиненко О. В. Методика хореографічної роботи з дітьми старшого дошкільного віку: навч. посіб. / О. Мартиненко. – Донецьк : ТОВ «ЮгоВосток ЛТД», 2009. – 156 с.
13. Неклюдова Т.П. История костюма / Т.П.Неклюдова. Учебник для вузов. – Ростов-н-Д, Феникс, 2005. – 197 с.
14. Пармон Ф.М. Композиция костюма / Ф.М.Пармон. – М.: Легпромбытиздат, 2007. – 324 с.
15. Шевчук А. Дитяча хореографія : навч.-метод. посіб. / А. Шевчук. – К.: Шкільний світ, 2008. – 128 с.

Додаткові рекомендовані джерела

1. Басич Ю. М. Сучасний танець та місце традиційної танцювальної символіки в українській хореографії / Ю.М.Басич // Філософія і політологія в контексті сучасної культури. – 2014. – Вип. 7. – С. 26–31.
2. Безвиненко Г. Деякі питання взаємозв'язку музики і рухів у музично ритмічному навчанні молодших школярів. [Електронний ресурс] /

Г. Безвиненко. – Режим доступу : [oldconf. neasmo. org. ua/node/1759](http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1759): Назва з титул. екрана.

3. Брилін Б. А. Організація музичного дозвілля учнівської молоді як виховна проблема: моногр. / Б.А.Брилін. – К., 2010. – 235 с.

4. Гавлітіна Т. М. Національно-патріотичне виховання підлітків в умовах позашкільного навчального закладу: навч.-метод. посіб. / Т.М.Гавлітіна. – Рівне :Волинські обереги, 2007. – 220 с.

5. Дорошенко В. Ф. Народно-сценічний танець як національне надбання сценічної культури України / В.Ф.Дорошенко // Культура України. – 2013.– Вип. 43. – С. 150–158.

6. Енциклопедія освіти / АПН України; гол. ред. В. Г. Кремень. –К.: ЮрінкомІнтер, 2008. – 1040 с.

7. Каміна Л. І. Фольклорний танець та його особливості у сучасній Україні [Електронний ресурс] / Л. ІКаміна. – Режим доступу: tur.kosiv.info/.../433-каміна-л-і-фольклорний-танець-та-його-особливості-у-сучасній-україні.–Назва з титул. екрана.

8. Комаровська О. Школи естетичного виховання у системі мистецької освіти [Електронний ресурс] / О.Комаровська. – Режим доступу: library.udpu.org.ua/libraryfiles/psuh_pedagog.../visnuk_34.pdf: Назва з титул. екрана

9. Концепція національно-патріотичного виховання молоді // Наказ№3754/981/538/4 від 27.10.2009 [Електронний ресурс] – Режим доступу :<<http://www.civicua.org/news/view.html>. – Назва з титул. екрана.

10. Метод проектів: особливості застосування в початковій школі: навч. посіб. – К. : Вид-во міськ. пед. ун-ту ім. Б.Д. Грінченка. – 2009. – 42 с.

11. Навчальні програми з хореографічного мистецтва для позашкільних навчальних закладів :зб. програм / укл. Вартовик В. О. – Львів :СПОЛОМ, 2013. – 140 с.

12. Олійник Н. Танцювальні ігри для дітей молодшого шкільного віку: метод. посіб. / Н. Олійник. – Умань, 2013. – 23 с.

13. Петроченко Н. Народный танец в современных условиях: к вопросу о понятии и методологии исследования [Электронный ресурс] / Н. Петроченко. – Режим доступа : cyberleninka.ru/.../ritualnyy-tanets-v-sisteme-obshchslavyanskoyreligioznoy-kultury.pdf: Назва титул. з екрана.

14. Терешко І. Вивчення символіки українських ігрових хороводів у контексті курсу «Народознавство та хореографічний фольклор України» /І.Терешко // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2012. – № 6. – С. 73–80.

15. Указ Президента України «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року» від 25 червня 2013 року: rozvytok.in.ua/.../osvita/.../612-344_2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : Назва титул. з екрана.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Залік – 8 семестр

5. Засоби діагностики успішності навчання

- 1) усні опитування на практичних заняттях;
- 2) перевірка виконання практичних завдань;
- 3) перевірка результатів виконання індивідуальних завдань;
- 4) перевірка контрольних і тестових завдань.